

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ' (ΕΣΑΜΗΝ Β')

Σάββατο Ἀθήνα, 1 Αύγουστου 1920

ΑΡΙΘ. 695

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΛΞ. ΠΑΛΛΗΣ: Τοῦ Τσολιῶ.
Α. Π. ΤΗΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δύο νεκροί.
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ: Ἡ δόξα τοῦ Καθηγητῆ.
ΜΙΧ. ΘΕΡΒΑΝΤΗΣ - Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ: Ὁ Δὸν Κι-
χώτης (συνέχεια).
Ο "ΝΟΥΜΑΣ,: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

ΑΘ. Γ. ΚΥΡΙΑΚΗΣ: Ἐκατόμβη.
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ: Ἄγγελος Βλάχος.
ΑΠΟ ΒΛΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΛΟΜΑΔΑ: Ζένη φιλολογία.
— Ἡ Κοινὴ γνώμη. — Χωρὶς γραμμα-
τόσημο.

ΤΟΥ ΤΣΟΛΙΑ

Πήγα ἀπὸ τύραννα δεσμὰ τὰ ἀδρέφια μας νὰ λύσω.
Χρόνους ὄχτῳ ἀπὸ Γιάννενα ὡς Πόντο ροβολώντας.
Πίσω πάω τώρα — ἔχετε γιὰ! — τὰ ἀρνιά μου νὰ βοσκήσω,
στοὺς λόγγους τῆ φλογέρα μου λαλώντας.

Ἀθήνα 22 τοῦ Ἀλωνίου 1920

ΑΛΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΔΥΟ ΝΕΚΡΟΙ

Ὁ ἀθηναϊκὸς τύπος, ποὺ περνάει σὰν οδοστρωτή-
ρας πάνω ἀπ' ὅλα, πρόσωπα καὶ πράγματα, καὶ τὰ
ισοπεδώνει, ἰσοπέδωσε καὶ δύο νεκρούς, τὸ Γιάννη
Κοντυλάκη καὶ τὸν Κώστα Χατζόπουλο, ποὺ μόνον
γιατὶ ἔτυχε νὰ πεθάνουν κ' οἱ δύο τὶς ἴδιες μέρες, τὸ
νόμισε χρεὸς του μαζί νὰν τοὺς κλάψει καὶ σκεδὸν
μαζί νὰν τοὺς κατατάξει, πλάι πλάι, στὸ Πάνθεο του.

Κι ὅμως δὲν εἶχαν καμιὰ ἀπολύτως σκέση καὶ κα-
μιὰ συγγένεια φιλολογικὴ μεταξὺ τους ἀντοὶ οἱ ἀν-
θρώποι. Ὁ ἓνας εἶτανε δημοσιογράφος καὶ μόνον δη-
μοσιογράφος, ποὺ τᾶρεσε νὰ κλασαυχνίξεται ποὺ καὶ
ποὺ καὶ γιὰ λογοτέχνης. Κι ὁ ἄλλος λογοτέχνης, καὶ
μόνον λογοτέχνης, — honime des lettres, ποὺ πα-
τέ του δὲ δέχτηκε νὰ δημοσιογραφικοῦναι τὴν τέ-
χνη του.

Ὁ Κοντυλάκης εἶτανε χρονογράφος, καλὸς χρονα-
γράφος, εἶχε διαβάσει ἀρκετὰ πράγματα, καὶ φρόντι-
ζε νὰ γράφει ἔτσι, ποὺ νὰ κἀμνει ἐντύπωση, ν' ἀρέ-
σει στὸν κοσμάκη, νὰ κουβεντιάζεται. Κανεὶς δὲν τᾶρ-
νιέται ἄλ' αὐτὰ. Τίποτ' ἄλλο ὅμως, καλοσυνείδητα καὶ
ψηχρὰ κρινόντας, δὲν μπορούμε νὰν τοῦ ἀναγνωρί-
σομε. Αὐτὸ ποὺ λένε, πὼς τὸν ἀπορρόφησε ἡ δημο-
σιογραφία κ' ἔτσι ὁ δημοσιογράφος ἐπνίξε τὸ λογα-
τέχνη, εἶναι κοινοτοπία, ἀρλούμπα. Δημοσιογραφοῦ-
σε κι ὁ Παπαδιαμάντης — καὶ ξαίρομε ὅλοι μὲ ποιὸς
ἀγριὸς ὄρος δημοσιογραφοῦσε — κι ὅμως ὁ λογο-
τέχνης Παπαδιαμάντης δὲ ζημιώθηκε καθόλου ἀ-
πὸ τὸ δημοσιογράφο Παπαδιαμάντη. Μήπως
δὲ δημοσιογραφοῦσε κι ὁ Μητσάκης; Ἡ μήπως δὲν
εἶτανε ταχυκὸς συντάχτης στὴν «Ἐφημερίδα» τοῦ
Κορομηλά κι ὁ Παλαμᾶς, δταν ἔγραφε τὸν «Ἕμνο
τῆς Ἀθηνᾶς», καὶ τὰ «Μάτια τῆς Ψυχῆς μου»; Ἄς

εἶναι. Ὁ Κοντυλάκης ἔκανε τὴ δουλιὰ ποὺ μπορούσε
νὰ κάνει. Ὅσο γιὰ τὸν «Πατούχα» του, ποὺ ἡ φιλο-
λογικὴ ἐπιπολαιότητα μᾶς τὸν ἀνέμιζε σὰν παντιέρα
διηγηματογραφικῆς τελειότητας — τί νὰ ποῦμε;
ἴσως στὴν ἐποχὴ ποὺ γράφτηκε, κάτι νᾶξίξε. Σή-
μερα ὅμως, μὲ τὸ δρόμο ποὺ πῆρε τὸ νεοελληνικὸ δι-
ήγημα μὲ τὸν Παρορίτη, τὸ Βουτυρᾶ καὶ τόσους ἄλ-
λους ἀξιὸς διηγηματογράφους, ὁ «Πατούχας» χρειά-
ζεται δεκτικίγια γιὰ νὰ περπατήσει πλάι τους.

Στὸν Κοντυλάκη μιὰ δόξα φιλολογικὴ θὰ μείνει
γιὰ πάντα, ἀναφαίρετῆ, τὸ ἐπίθετο: Μαλλιαρ-
ρός. Εἶναι δημιούργημα του. Τὸ δημιούργησε τὴν
ἐποχὴ ἴσα ἴσα ποὺ ὁ Κώστας Χατζόπουλος ἔβγαλε
τὴν «Τέχνη», τὸ πρῶτο καθαρὰ λογοτεχνικὸ περιοδι-
κὸ, ποὺ γραφότανε στὴ δημοτικὴ. Ὁ Κοντυλάκης, ἀ-
πὸ φυσικὸ του μισονεζιστῆ, δὲν τὸ εἶδε μὲ καλὸ μάτι
αὐτὸ τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα ποὺ γινότανε ἀπὸ νέ-
ους, μὲ νέα γλώσσα καὶ μὲ νέες φιλολογικὲς ἀρχές.
Ζήτησε νὰν τὸ σατυρίσει, νὰν τὸ χαντακώσει. Κ' ἐ-
πειδὴ ἔνας ἀπὸ τοὺς τότε νέους, ὁ Κώστας Πασα-
γιάννης, εἶχε μακριὰ μαλλιά, μακριὰ γένια, καὶ μου-
στάκι μακρύτατο, τὸν εἶπε ἓνα βράδι στοῦ Ζαχαρά-
του, δείχνοντάς τονε σὲ φίλους του, Μαλλιαρρό,
— καὶ τὸ ἐπίθετο αὐτὸ, ποὺ δὲν ἔλεγε τίποτα, ἴσα
ἴσα γιὰτὶ δὲν ἔλεγε τίποτα, κούφιο κι ἀνόητο καθὼς
εἶτανε, γενικεύτηκε, γέννηκε τῆς μόδας, ἀπόχτησε τὴν
αἰωνιότητα, κ' ἔγινε ἡ δόξα τοῦ Κοντυλάκη. Δόξα,
μάϊστα, ποὺ τὴν κρυφοκαμάρωνε, ἀφοῦ ἐγὼ ὁ ἴδιος
τὸν ἄκουσα τόσες φορὲς νὰ λέει:

— Πὼς μοῦ τὴν καταντήσανε τὴ λέξη ΜΟΥ!

Βλέπετε, κ' ἐμεῖς σήμερα, οἱ μαλλιανοί, δὲν τοῦ
τὴν ἀρνούμαστε τὴ λέξη ΤΟΥ καὶ τοῦ τὴ βάζουμε
σὰν τοφόπετρα πάνω στὸ δημοσιογραφικὸ μνημα.